

Temporära rutiner med anledning av coronavirus- sjukdom covid-19 för genomförande av disputationer

1 Bakgrund

Av Linköpings universitets (LiU) *Riktlinjer för utbildning och examination på forskarnivå* (dnr LiU-2020-03965) avsnitt 3.6 framgår att disputationsakten normalt ska hållas under svensk kontorstid och i en lokal vid LiU. Vid särskilda skäl kan disputationen helt eller delvis genomföras via videokonferens, länk eller motsvarande. Särskilda skäl kan exempelvis vara omständigheter som omöjliggör nationella eller internationella resor.

Nuvarande utbrott av coronavirussjukdom covid-19 innebär att LiU under överskådlig tid bedriver sin verksamhet med inslag av varierande grad av digitala former, som följer vid var tid av LiU:s krisledning aktiverad pandeminivå. Vid en pandeminivåjustering nedåt finns möjlighet att ligga kvar med genomförande av utbildningsmoment i digital form i de delar detta visat sig fungera väl för verksamheten.

Situationen har fått konsekvenser för genomförandet av disputationer, licentiatframläggningar och andra moment relaterade till forskarutbildning vid LiU, till exempel avseende tillgång till lämplig lokal eller behov av att vidta åtgärder i syfte att minska risken för smittspridning. Även mer omfattande reserestriktioner och begränsade kommunikationsmöjligheter till följd av det pågående utbrottet av coronaviruset kan med kort varsel påverka möjligheterna för opponenter och ledamöter i betygsnämnder att närvara vid fakulteternas respektive områdets disputationer.

Mot bakgrund av ovanstående vill LiU återigen klargöra vilka gemensamma preciserade rutiner som gäller för genomförande av disputationer m.m. från och med den 1 februari 2022 till och med den 31 augusti 2022, med särskilt fokus på de förutsättningar som råder om sådana moment behöver genomföras helt eller delvis i digital form. I den mån dessa rutiner avviker från LiU:s *Riktlinjer för utbildning och examination på forskarnivå* eller, i förekommande fall, fakulteternas respektive områdets ordinarie regler om disputation och licentiatframläggningar, har rutinerna enligt nu föreliggande styrdokument företräde.

2 Disputationer

Följande rutiner gäller för genomförande av disputationer från och med den 1 februari 2022 och tills vidare dock som längst till och med den 31 augusti 2022.

2.1 Offentlighetskrav

En doktorsavhandling ska ha försvarats muntligen vid en offentlig disputation (6 kap. 33 § andra stycket högskoleförordningen [1993:100]). Att disputationen ska vara offentlig innebär att den ska vara öppen för allmänheten att ta del av. Det finns dock inte några rättsliga hinder mot att deltagare vid en disputation kan närvara på distans via länk. Frågan om vilka deltagare som måste vara fysiskt på plats för att disputationen ska kunna genomföras, bestäms utifrån att disputationen ska kunna genomföras med kvalitet och upprätthållande av rättssäkerhet.

Kravet på disputationens öppenhet för allmänheten kan tillgodoses genom möjligheten för allmänheten att via länk ta del av disputationen med hjälp av dator. Lärosäten kan dock inte utgå från att alla intresserade har de tekniska förutsättningar eller kunskaper som krävs för att kunna ta del av disputationen med hjälp av egna datorer. Offentlighetskravet innebär därför att i de situationer då allmänheten hänvisas till att ta del av en disputationsakt via länk, ska också en särskild lokal med lämplig utrustning tillhandahållas där allmänheten kan ta del av disputationsakten digitalt - under förutsättning att detta kan göras på ett sätt som uppfyller kraven på att minimera risken för smittspridning.

Offentlighetskravet vid disputationens genomförande gör att denna i många avseenden kan jämföras med en offentlig tillställning, varför det anses vara relevant att tillämpa det gränsvärde avseende antal närvarande personer som vid var tid eventuellt gäller enligt *förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19* eller, om så är aktuellt, länsstyrelsens lokala föreskrift om förordningens tillämpning där disputationen äger rum. Det gränsvärde avseende antal närvarande personer som följer av nämnda regelverk ges således en normerande effekt även för det antal personer som tillåts fysiskt närvara i LiU:s lokaler vid disputationsakten. **Eventuella föreskrifter i ovan nämnda förordning avseende vaccinationsbevis ska dock inte tillämpas vid LiU, såvida inte sådan möjlighet utfärdas med direkt tillämpning för disputationsakter.**

2.2 Plats för disputation

Följande alternativ anvisas för platsen för disputationens genomförande. Vid val av plats ska beaktas vid var tid eventuellt gällande restriktioner för verksamheten. Valet av plats ska också stämmas av med doktoranden som ska försvara sin avhandling.

1. Disputationen genomförs med fysisk närvaro enligt gängse ordning i enlighet med LiU:s *Riktlinjer för utbildning och examination på forskarnivå* och, i förekommande fall, fakulteternas respektive områdets ordinarie lokala regelverk samt med beaktande av eventuella beslutade restriktioner för verksamheten.
2. Disputationen genomförs helt eller delvis i digital form.

2.3 Angående lokaler för genomförande och tillträde till dessa

1. Om rådande förutsättningar så tillåter kan disputationens aktörer och auditoriet befinna sig i samma lokal.
2. Antalet personer som befinner sig i en och samma lokal vid disputationsakten får inte överstiga det gränsvärde avseende närvarande antal personer som vid var tid gäller enligt en jämförande tolkning av *förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19* eller, om så är aktuellt, länsstyrelsens lokala föreskrift om förordningens tillämpning där disputationen äger rum.
3. I enlighet med en analog tillämpning av *förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19* ankommer det på den som anordnar en disputation vid LiU att begränsa antalet besökare i lokalen och i övrigt följa gällande föreskrifter och allmänna råd från Folkhälsomyndigheten avseende smittskyddsåtgärder. Placering av besökare i lokalen ska vid varje givet tillfälle göras i enlighet med gällande föreskrifter utfärdade av Folkhälsomyndigheten. Vid beräkning av tillåtet antal närvarande personer gäller då att gränsvärdet avser antalet *besökare från allmänheten*, det vill säga utöver de som behöver vara närvarande för att disputationen ska kunna genomföras.
4. Såväl den lokal som ska tillhandahållas för att allmänheten ska kunna ta del av disputationsakten via videokonferens i de fall allmänhetens fysiska tillträde till disputationen begränsas, som den lokal i vilken disputationsakten (i förekommande fall) helt eller delvis äger rum, ska vara anpassad för att möjliggöra för de närvarande att hålla lämpligt avstånd till varandra och i övrigt vara anpassad för att minimera risk för smittspridning.

2.4 Särskilda rutiner för disputationer som genomförs helt eller delvis i digital form

- Upplägg och planering av digitala inslag sker i samråd med IT-avdelningen. Kontakt med IT-avdelningen tas genom LiU:s gemensamma ärendehanteringssystem. Ange "Disputation" som ämne.
- Vid disputationer som genomförs helt eller delvis i digital form har IT-avdelningen tagit fram en lista över salar med tekniska förutsättningar för detta, vilka således företrädesvis bör bokas.

- Den teknik som ska användas bör säkerställas och testas i god tid före disputationen. Institutionen ansvarar för detta med stöd av IT-avdelningen.
- Ordföranden vid disputationen, doktoranden och en av handledarna *bör* vara fysiskt närvarande i lokalen vid LiU. Om detta inte är möjligt på grund av risken för smittspridning, reserestriktioner eller andra liknande omständigheter kan dessa delta vid disputationen via videokonferens om så bedöms lämpligt.
- Övriga ledamöter i betygsnämnden, övriga handledare och opponenter kan delta vid disputationen via videokonferens.
- Om ingen av aktörerna vid disputationen finns på plats i lokalen vid LiU ska institutionen se till att det finns en värd på plats som kan ta emot allmänheten och hantera uppkopplingen till videokonferensen.
- Samtliga som deltar vid disputationen, på plats eller via videokonferens, ska kunna se och höra övriga deltagare samt de presentationer som visas.
- Ordföranden vid disputationen ansvarar för att kontrollera att videokonferensutrustningen fungerar och, om det skulle uppstå tekniska problem, pausa eller avbryta disputationsakten.
- En särskild mötesinbjudan till den digitala mötesplatsen ska användas för betygsnämndens sammanträde efter disputationsakten för att säkerställa att sammanträdet sker utan att obehöriga kan delta.
- Tillkännagivande av betygsnämndens bedömning av avhandling och försvar får göras via e-post. Protokoll cirkuleras för senare underskrift. Alternativt förses enskild ledamot med egen kopia av protokollet, skriver under och skickar in till av institution utsedd mottagare.

2.5 Ersättare för opponenter och ledamöter i betygsnämnd

- Om en opponent eller en ledamot i betygsnämnden blir förhindrad att delta vid disputationen kan han eller hon ersättas genom att fakultetens respektive områdets dekan utser en annan opponent eller ledamot.
- Det är lämpligt att i god tid före disputationen utse fler reservledamöter för ledamöterna i betygsnämnden än den reservledamot som ska utses enligt ordinarie regelverk.
- Om en opponent får förhinder bör övervägas att, om så bedöms lämpligt, ersätta denne genom att en av ledamöterna i betygsnämnden går in som opponent och att en av reservledamöterna går in som ordinarie ledamot.
- Minst en reservledamot bör närvara vid hela disputationsakten för att genast kunna träda in och ersätta sådan deltagare som inte kan delta på grund av tekniska problem.

3 Spikning

Varje fakultet/område ansvarar för att se över den praktiska hanteringen av så kallad spikning, och stämna av denna med LiU:s registratur.

4 Licentiatframläggningar

De rutiner som ska gälla vid disputationer enligt p. 2 ska i tillämpliga delar även gälla vid licentiatframläggningar.